

Νίκη Φούντα
Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας
24.2.2014

ΕΡΩΤΗΣΗ
Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Οικονομικών
Πολιτισμού και Αθλητισμού
Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας
Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής

**Θέμα: «Αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και οικονομικά εργαλεία “διάσωσης”-
το παράδειγμα του κτιρίου Μαλακάση στην Ι.Π. Μεσολογγίου»**

Αφημένα στην τύχη τους, στα οικονομικά προβλήματα και στη αναπόφευκτη φθορά του χρόνου βρίσκονται ιστορικά κτίρια ανά την Επικράτεια που έχουν κηρυχθεί διατηρητέα. Το αρχοντικό Μαλακάση στο Μεσολόγγι, είναι από τα τρανταχτά παραδείγματα της ολιγορίας και της αδυναμίας του ελληνικού κράτους να ανταπεξέλθει στην ιστορική ευθύνη του απέναντί τους.

Στα περισσότερα από αυτά τα κτίρια το ιδιοκτησιακό καθεστώς είναι πολύπλοκο, η φορολογία πλέον τα καθιστά «βάρος» μη βιώσιμο για τους ιδιοκτήτες και δεν υπάρχει ούτε ένα πρόγραμμα αναστήλωσης και αποκατάστασης που να αναφέρεται αποκλειστικά στην πολιτιστική μας κτιριακή κληρονομιά.

Ταυτόχρονα, σύμφωνα με την έως τώρα πληροφόρησή μας, δεν έχει γίνει καν η καταγραφή των δημοσίων κτιρίων πολιτιστικής κληρονομιάς από το Υπουργείο Πολιτισμού, καταγραφή που έχει εξαγγείλει πλείστες φορές το Υπουργείο Οικονομικών σε γενικό επίπεδο. Και διερωτάται κανείς: ως πότε θα απαξιώνεται και η δημόσια πολιτιστική μας κληρονομιά, τμήμα της οποίας θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως δημοσιονομικό εργαλείο μείωσης της κρατικής σπατάλης;

Και μιλώντας βάσει συγκεκριμένου πρόσφατου παραδείγματος: Το κτίριο Μαλακάση είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα των προαναφερθέντων παθογενειών, που αφορά, βέβαια, σε ιδιωτικό ιδιοκτησιακό καθεστώς. Πλέον έχει απομείνει μόνο ο σκελετός του, αφού όλες οι προσπάθειες διάσωσής του έπεσαν στο κενό. Το λιθόκτιστο κτίριο διαθέτει ιδιαίτερη αρχιτεκτονική, όπως πολλά από τα κτίσματα της εποχής του, η οποία σήμερα κρίνεται μοναδική. Το Αρχοντικό, το οποίο έχει χαρακτηριστεί μνημείο, βρίσκεται εντός του χαρακτηρισμένου ως ιστορικού τόπου της Ιερής Πόλης του Μεσολογγίου. Εκεί γεννήθηκε το 1869 και έζησε ένα μέρος της ζωής του ο μεγάλος ποιητής του λυρισμού Μιλτιάδης Μαλακάσης.

Ωστόσο, τα έντονα καιρικά φαινόμενα των τελευταίων ημερών (!!!), ενδεχομένως με την “συμβολή” των προσθετικών ιδιοτήτων του πρόσφατου σεισμού της Κεφαλονιάς, επιβάρυναν το ήδη καταπονημένο κτίριο, και ένα μεγάλο μέρος του τοίχου του πρώτου ορόφου έπεσε, προκαλώντας σοβαρές ζημιές σε αυτοκίνητα, ενώ από θαύμα δεν περνούσε κάποιος πεζός από το σημείο και δεν θρηνήσαμε θύματα.

Στα σημεία, τώρα, που αφορούν τις ευθύνες της Πολιτείας –και άρα όλων εμάς–:

Ο Δήμος Μεσολογγίου στο παρελθόν, σε συνεργασία με τον ιδιοκτήτη, θέλησε να διασώσει το κτίριο με πρόταση την οποία υπέβαλλε στο Πράσινο Ταμείο, προκειμένου να χρηματοδοτήσει την αγορά του. Το Πράσινο Ταμείο, ωστόσο απέρριψε την πρόταση, καθώς το κτίριο ανήκει σε ιδιώτη

και είναι υποθηκευμένο λόγω χρεών στην Αγροτική Τράπεζα (νυν Πειραιώς), και έτσι εγκαταλείφθηκε η προσπάθεια.

Εγείρονται, λοιπόν, τα ερωτήματα:

- Το Υπουργείο Οικονομικών, σε συνεργασία με αυτό του Πολιτισμού, μπορούσε –και κυρίως θέλει– να παρέμβει;
- Το Πράσινο Ταμείο –και άρα το ΥΠΕΚΑ–, αφού χρηματοδοτεί και καλύπτει τέτοιου είδους έργα, γιατί δεν διασφαλίζει το δημόσιο συμφέρον δημιουργώντας οικονομικές δικλείδες ασφαλείας απέναντι στον ιδιώτη, ώστε να προχωρούν τέτοια εγχειρήματα;

Επειδή η ανάδειξη και διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιά θα έπρεπε να είναι θέμα πρώτης προτεραιότητας,

Επειδή βρισκόμαστε σε ένα κρίσιμο σημείο για τη λήψη των απαραίτητων αποφάσεων ώστε να αρθούν παθογένειες του παρελθόντος,

Επειδή επιτέλους η κρατική μηχανή πρέπει να λειτουργεί για τη διευκόλυνση των πολιτών και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε τέτοιου είδους εγχειρήματα,

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Οικονομικών:

- Προτίθεται να προχωρήσει το Υπουργείο σε καταγραφή των διατηρητέων, τόσο αυτών που ανήκουν σε δημόσιες αρχές όσο και σε ιδιώτες, και να συγκροτήσει ενιαίο εθνικό μητρώο;
- Υπάρχουν προβλέψεις/κίνητρα για τη φορολόγηση των διατηρητέων κτιρίων, σε αναθεωρημένο πλαίσιο της πρόσφατης νομοθετικής ρύθμισης; Επισημαίνεται ότι η ΠΟΜΙΔΑ (Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων) μιλά πολλά χρόνια για φοροελαφρύνσεις, κίνητρα, Μεταφορά Συντελεστή Δόμησης, διαβάθμιση διατηρητέων σε κατηγορίες.

Ερωτώνται ο κ. Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, ο κ. Υπουργός Ανάπτυξης και ο κ. Υπουργός Οικονομικών:

- Ποιες οι νομοθετικές ρυθμίσεις που θα προβεί το Υπουργείο για τη διάσωση των διατηρητέων;
- Τι προτίθενται να κάνουν για την αποκατάσταση, έστω στο “και πέντε” για το κτίριο Μαλακάση; Τι προτίθενται να κάνουν για το σύνολο τέτοιου τύπου κτιρίων, που βρίσκονται στα όρια κατάρρευσης; Προωθείται από το Υπουργείο εργαλείο-πρόγραμμα χρηματοδότησης για τα κτίρια αυτά, σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης;

Ερωτάται ο κ. Υπουργός Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής:

- Πόσα κονδύλια έχουν διατεθεί από το Πράσινο Ταμείο για τα διατηρητέα κτίρια;
- Πώς προτίθεται να διευκολύνει τη χρηματοδότηση κτιρίων πολιτιστικής κληρονομιάς που κινδυνεύουν με κατάρρευση μέσα από αυτό το πρόγραμμα;

Η ερωτώσα βουλευτής

Νίκη Φούντα